

**COLLATIO-||NVM SACRARVM|| LIBRI VIII.|| Tilmanni
Bredenbachij S. Th. D.||**

Bredenbach, Tilmann

Coloniae Agrippinae, 1592

VD16 B 7378

4. De quodam c[on]cionatore Euangelico in Polonia, qui stipendio quend[am] Matthæum nomine induxit, vt se mortuum simularet, quem c[on]cionator volens per fictum miracul[um] excitare, mortu[um] ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65002)

718 COLLATION. SACRAR,
exposuit. Quæ cum neque admonitionibus
yllis permoueri, neque minis satis terreti pos-
set, vt taceret, Calvinus apud maritum mor-
tuum ea relicta, illinc se subduxit, in vulgus
spargens mœrore mariti obitu delirantem, adeo-
que excusandam, & hoc illi indulgendum esse.
Certum hoc est conuentum cum ea deinde,
vrbe vt excederet, & est ipsa Ostunum reuer-
sa, nupsitque postea ministro, quem Couillardus
vocabant.

D. *Wilhelmus Lindanus Dialogo 3 sui Dablanii*
ca. 1. & Alanus Copus Dialogo 6 cap. 29. De qu-
dam concionatore Euangelico in Polonia, qui
stipendio quendam Mattheum nomine inclamantem, vt
mortuum simularet, quem concionator volens per-
fictum miraculum excitare, mortuum iuuenit.

CAP. 17.

VERUM vt vt sese habeat illud celebratum
toto orbe Caluini miraculum, hoc tibi
pro vero affirmo, haud ita pridem in Polonia
non longè à Cracouia pago Bietlizaec, anno
Domini 1558. vt habet *Alanus Copus* quidam
fuisse tentatum simile, vti doctissimus vir
Franciscus Turrianus lib. 1. dogmat. Chastit.
verbi Dei recenset.

Concionator enim sui Euāgelij gratia con-
firmandi quendam Mattheum certo conda-
xit stipendio, qui sese mortuum simularet, at-
que ad clamantis vocem ceu mortuus reclu-
geret. Illum secreto inclusum ad templum de-
ducit

uxor, artificij nefarij conscia, funus fle-
 ulu eiulatu prosequitur. Ille ubi satis de suo
 Euangelio tonasset, Surge (inquit) Mat-
 thee in nomine Christi, cuius Euangeliū præ-
 dico. Cum Matthæus non surgeret, ille incla-
 mavit altius, ut somnium fortè excuteret. Vbi
 illa exurgeret Matthæus, itur ad feretrum,
 apergitur velata facies, & reuera deprehendi-
 mus mortuus, qui sese tanto aliorum periculo
 mortuum, atque à mortuis in vitam reuoca-
 tum simulare voluerat. Mox vxor, quæ lamen-
 tes & lachrymas nuper finxerat, nunc verè la-
 crymans, vocibus, ac tantum non pugnis in
 conuocatore illum, non pastorem, sed im-
 pietorem inuecta, suo malo isti nouo fidem
 adhibuit Euangelio.

Sic per Hollandiam Anabaptistarum quen-
 dam simulasse mutare in vinum aquæ, capto-
 rum item piscium, quos paulò ante in puteum
 miserat, miraculum notius est, imò ut qui-
 dam aiunt exactis publicis demonstrari posse,
 quam ut sit verbosius referendum. Plurima
 quoque de Georgio Dauidis audiui ab ocula-
 ribus testibus, quæ conceptam passim de eo ma-
 gis opinionem mirificè confirmant. Hactenus
 Lindanus.

Vide obsecro Christiane lector, quam verè
 iam olim dixerit Tertullianus (*in lib. de præ-
 script. hereticorum*): Agnosco, inquit, maximam
 perniciem hæreticorum, qua Apostolos in per-
 uersum

720 COLLATION. SACRA.
uersum amulantur. Illi enim de mortuis
uos suscitabant, isti de uiuis mortuos faciunt.
Lauren. Surius in comment. Chronic. & VVilhelmus
Lindanus Dialog. 3. cap. 1. Dubitantij. Lutherus
mortuum excitare conatur, sed frustra. Idem Pe-
chronius Monothetica in Synodo sexta reuocari, sed
frustra.

CAP. V.

QVonam miraculo Lutherus sese suis aut
Prophetam aut Eliã probauerit, nõdum
liquet, nisi quod VVilhelmũ Nefenum in Ab-
bi submersum vanis immurmurationibus
miraculi in vitam reuocare frustra tentauit.
De Polychronio, hæretico Monothetico, si-
mile quiddam refert Alanus Copus, (*Dialog.*
6. cap. 29.) ex act. 15. sexti Concilij OEcum-
nici. Veterator, inquit, suo respondens nomi-
ni Polychronius, ausus est ad confirmacionem
sectæ suæ, vltro apud sextam OEcumenicam
Synodum in Trullo polliceri, se mortuum vi-
tæ redditurum. Non ita multo post allato ca-
dauere virtutis suæ specimen editurus. Cum
diu frustra mortuum ad vitam reuocare tenta-
rasset, ab omni concione vt vanissimus nubilo
explosus est, nec tamen errorem deponere
voluit. Refert & Paulus diaconus (*Lib. Miraculorum. Rom.*) mirabiles Iconomachorum fra-
des, quibus illi hæresin suam & impietatem
Constãtini Copronymi stabilire conati sunt.
Ait enim, quosdam ex illis clam in imperiale sepul-